

Abitti-kurssikoejärjestelmä

- Ylioppilastutkintolautakunnan (=YTL) kehittämä koeympäristö
- koeympäristö on suljettu (ei yhteydessä internettiin) eli toimii paikallisverkossa (Norssilla kurssikokeissa käytetään langattomia verkkoja)
- koeverkon lisäksi koeympäristöön kuuluvat palvelin (tietokone, jolla hallinnoidaan koetta) ja opiskelijoiden koneet, tarvittaessa myös valvojan koneita ja varapalvelin
- koeympäristössä on Linux-käyttöjärjestelmä

Abitti-koejärjestelmän avaaminen

- 1) Kiinnitä Abitti-tikku USB-porttiin ja käynnistä kone.
- 2) Valitse Abitin käynnistysvalikosta ylin vaihtoehto, esim. Natrium.
- 3) Tee äänitesti, jos kokeessa on mukana ääntä. Tarvitset kuulokkeet kokeisiin, joissa on ääntä.
- 4) Valitse kokeen valvojan ilmoittama langaton verkko, esim. miniabitti03, yläpalkin ”Ethernet-verkko” painikkeesta. Valvoja ilmoittaa koeverkon salasanan.
- 5) Tunnistaudu kirjoittamalla nimesi ja **henkilöturvattunnuksesi**. Opettele henkilöturvattunnuksesi siis ulkoa, jotta muistat sen kokeiden alussa. Kokeen valvojat tai arvostelijat eivät näe henkilöturvattunnuksiasi, joten yksityisyyden suoja säilyy.
- 6) Kirjoita valvojan ilmoittama avainluku (neljä numeroa) ja vahvistuskoodi (kaksi kirjainta). Valvojat pystyvät vaihtamaan avainluvun ja vahvistuskoodin eli jos kirjautut uudestaan kokeeseen, kysy valvojalta jälleen avainluku ja vahvistuskoodi.

Abitti-koejärjestelmän ohjeita

Sovellukset

- 1) koeympäristön ohjeista löydät pikanäppäinohjeet, ohjevideoita ja ainekohtaisia ohjeita kieliin, matemaattisiin aineisiin ja maantieteeseen (karttoja)
- 2) sovellukset-valikosta löydät myös näytön, fontin, hiiren ja näppäimistön asetukset

Koejärjestelmän ”yläpalkki”

- ”Aurinko”-painikkeesta voi säätää näytön kirkkauden.
- ”Näppäimistö”-valikosta voi vaihtaa näppäimistöasettelun.
- ”Kuuloke”-painikkeesta voi tehdä äänitestin.
- Yläpalkin ”Lukitse näyttö”-painikkeella voi lukita näytön esim. vessakäynnin ajaksi. Lukitus purkautuu painamalla mitä tahansa näppäintä.

Koe avautuu selaimen.

- Selaimen voi avata uudestaan yläpalkin ”Koe” -painikkeella tai ”Sovellukset”- ”Koe”.
- Selaimen kirjoitettu/lisätty sisältö tallentuu automaattisesti.
- Kokeessa voi olla monivalintatehtäviä, aukkomonivalintatehtäviä ja tehtäviä, joissa kirjoitetaan vastauslaatikkoon.
- Vastauslaatikon alareunasta näet kirjoittamasi vastauksen sana- ja merkkimäärän.
- Vastauslaatikkoon voi liittää kuvankaappauksena kuvia (ohje kohdassa ”Ohjelmien eli sovellusten käyttö”).

Kokeissa on usein mukana aineistoja.

-Klikkaa kokeen alusta ”Näytä aineistot” -kohtaa ja aineistoluettelo avautuu uuteen välilehteen.

A) Saat kokeen ja aineistot yhtä aikaa näkyviin seuraavasti:

- 1) Avaa aineistot uuteen ikkunaan: paina hiiren/kosketuslevyn oikea painike pohjaan ”Aineisto – Materiaalit” välilehden otsikon kohdalla – ”**Siirrä välilehti – Siirrä uuteen ikkunaan**”.
- 2) Ota hiiren/kosketuslevyn vasemmalla painikkeella kiinni uuden selainikkunan otsikon ”Aineisto – Materiaalit” -kohdalta ja kuljeta ikkuna näytön toisen reunan ulkopuolelle, kunnes ikkuna pompsahtaa puolen näytön levyiseksi.
- 3) Kuljeta ”Koe” -selainikkuna vastaavalla tavalla näytön vastakkaisen reunan ulkopuolelle.

B) Saat siirrettyä kuvan ohjelmaan (=sovellukseen) seuraavasti:

- 1) Paina siirrettävän kuvan kohdalla hiiren/kosketuslevyn oikeaa painiketta – ”Kopio kuva” tai ”Tallenna kuva nimellä..”.
- 2) Avaa sovellus (esim. LibreOffice Draw) ja jos kopioit kuvan, paina hiiren/kosketuslevyn oikeaa painiketta - ”Liitä” tai jos tallensit kuvan, valitse ”Lisää” – ”Kuva”. Tallennettu kuva löytyy ”digabi”-kansista.

Ohjelmien eli sovellusten käyttö

-Ohjelmat avautuvat ”Sovellukset” alta. ”Sovellukset” alta löydät myös maal-digitaulukot.

A) Sovelluksilla tehtyjen tuotosten tallentaminen:

-Sovelluksilla tehdyt kuvat ymv. eivät tallennu itsestään kuten selaimen sisältö vaan ne pitää tallentaa erikseen: ”Tiedosto” - ”Tallenna nimellä...”.

-Tallennetut tiedostot löytyvät digabi-kansion lisäksi työpöydältä.

B) Kuvakaappauksen ottaminen ja vieminen koeseleimeen:

- 1) Valitse yläpalkista ”Kamera”. Näyttö menee harmaaksi. Rajaa hiirellä kuvankaappausalue.
- 2) Mene selaimeen oikean vastauslaatikon kohdalle. Tiputa kuva vastaukseen ctrl + V -toiminnolla.

Ohjeita ongelmatilanteisiin

- 1) Muista, että koe ei häviä, vaikka selainikkuna sulkeutuukin. Avaat vain uudestaan selaimen.
- 2) Koevastaukset eivät tuhoudu, vaikka kone sammuu esim. akkuvirran loppuessa (huom. lataa akku täyteen ennen koetta) vaan koejärjestelmä avataan uudelleen.
- 3) Kadonnut teksti palautuu ctrl + Z -pikanäppäimellä tai vastauslaatikon oikeasta alareunasta ”Aiemmat vastausluonnokset” -toiminnolla.

Kokeen lopetus

- 1) **Paina ”Päätä koe” kokeen lopusta (huom. muista tehdä tämä aina).**
- 2) **Kirjoita sähköpostiosoite, mihin koe palautuu**, kun opettaja on sen tarkastanut.
- 3) Paina oikeasta yläreunasta palkkia ”Sammuta”.
- 4) Odota rauhassa, että koejärjestelmä sulkeutuu. Irrota Abitti-tikku USB-portista vasta koneen sammumisen jälkeen.
- 5) Kun opettaja palauttaa kokeen sähköpostiin, lue huolella opettajan tekemät kommentit.